

TOETSING FLORA- EN FAUNAWET
VOOR EEN BOUWKAVEL AAN DE KLAZIENAVEENSESTRAAT
IN NIEUW-DORDRECHT.

Gebruik en overname van gegevens
alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

*Buro Bakker (2010);
Toetsing Flora- en faunawet voor een bouw­kavel aan de Klazienaveensestraat in Nieuw-Dordrecht.
Buro Bakker adviesburo voor ecologie BV te Assen,
in opdracht van Grontmij Noord.*

in opdracht van:

GRONTMIJ NOORD

contactpersoon:

DHR. A. FEITSMA

uitgevoerd door:

BURO BAKKER ADVIESBURO VOOR ECOLOGIE BV
Weiersloop 9 Postbus 10034 9400 CA Assen tel. 0592-313389 fax. 0592-314643 email: info@burobakker.nl

Projectleiding:
Ir. M.S. Van Kerkevoorde

Veldwerk en rapportage:
Ing. H.J. Steendam

Inhoud

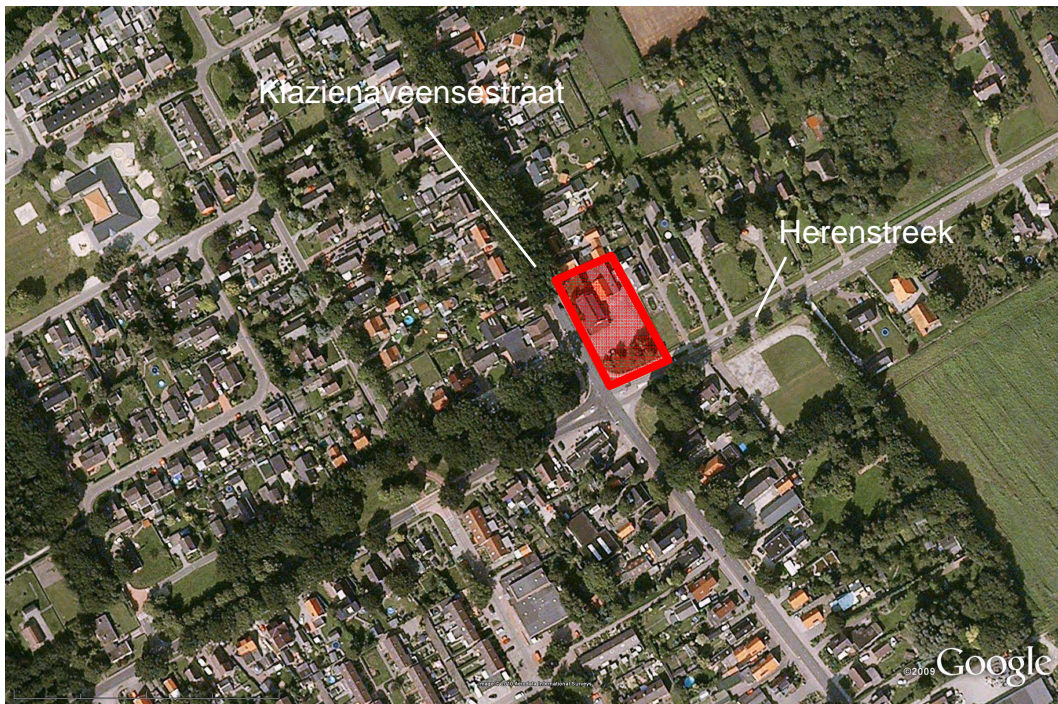
1	INLEIDING.....	1
1.1	AANLEIDING.....	1
1.2	OPZET.....	1
1.3	DE FLORA- EN FAUNAWET.....	1
1.4	DE VOGELRICHTLIJN EN HABITATRICHTLIJN.....	2
1.5	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR.....	3
1.6	RODE LIJSTEN.....	3
2	FLORA EN FAUNA OP DE LOCATIE.....	4
2.1	TERREINKARAKTERISTIEK.....	4
2.2	FLORA EN VEGETATIE.....	4
2.3	FAUNA.....	4
2.3.1	Vogels.....	5
2.3.2	Zoogdieren.....	5
2.3.3	Amfibieën, vissen en reptielen.....	5
2.3.4	Overige fauna.....	5
3	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET.....	6
3.1	SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN.....	6
3.2	GEVOLGEN VAN DE INGREEP.....	6
3.3	MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN.....	6
3.4	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES.....	6

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Op een perceel van circa 1500 m² aan de Klazienaveensestraat 2 in Nieuw-Dordrecht worden door Adelaarswoud BV plannen ontwikkeld voor de bouw van zorgappartementen. Gebouwen die op het perceel hebben gestaan zijn inmiddels gesloopt en ook de bestrating is verwijderd. Omdat bij de toekomstige ontwikkelingen op het terrein negatieve effecten op in de Flora- en faunawet beschermde soorten niet op voorhand uitgesloten kunnen worden is een quickscan noodzakelijk.

Figuur 1: Onderzocht gebied in rood aangegeven. De bebouwing op de luchtfoto is inmiddels gesloopt. Bron: Google Earth.

1.2 OPZET

Buro Bakker is gevraagd om op basis van een veldbezoek en ecologisch inzicht een beschouwing op te stellen over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Daarmee worden soorten bedoeld die worden beschermd door de Flora- en faunawet. De ecologische verkenning is uitgevoerd op 9 maart 2010. Daarbij is gelet op beschermde flora en fauna in het plangebied. Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten op basis van terreinkenmerken.

1.3 DE FLORA- EN FAUNAWET

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.

- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld. De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

Categorie 1: Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).

Categorie 2: Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van LNV getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.

Categorie 3: Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Vogels: Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Een vrijstelling hiervoor is mogelijk als een gedragscode wordt toegepast. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Indien deze gedragscode achterwege blijft is een ontheffing noodzakelijk en zal de uitgebreide toets worden toegepast (zie categorie 3). Nesten van roofvogels, uilen en enkele kolonievogels zijn jaarrond beschermd en vallen buiten de gedragscode.

1.4 DE VOGELRICHTLIJN EN HABITATRICHTLIJN

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn beide verwerkt in de Flora- en faunawet. Dientengevolge zijn vrijwel alle vogelsoorten beschermd en zijn soorten opgenomen met een

veel strenger beschermingsregime dan de overige beschermde soorten. Voor vogels betekent dit overigens dat het vooral de broedtijd is die te allen tijde dient te worden ontzien.

Daarnaast zijn in het kader van de Vogelrichtlijn speciale beschermingszones aangewezen, waarin populaties van sommige vogelsoorten extra worden beschermd. Deze speciale beschermingszones, de voormalige Vogelrichtlijngebieden, zijn samen met de gebieden die in het verleden zijn aangemeld in het kader van de Habitatrichtlijn onderdeel van Natura 2000, een Europees netwerk van natuurgebieden. Nederland telt in totaal 162 Natura 2000-gebieden. De officiële aanwijzing tot Natura 2000-gebieden is inmiddels in gang gezet.

De bescherming van de Natura 2000 gebieden is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet, waarin de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïmplementeerd. Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn of verband houden met het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden dienen getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet. Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het ligt ook niet op korte afstand van een dergelijk gebied. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet is dus niet nodig.

1.5 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en heeft tot doel om de natuurwaarden in het land te stabiliseren. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn. Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur.

1.6 RODE LIJSTEN

Soorten zijn opgenomen in Rode lijsten als ze worden bedreigd in hun voortbestaan. Dat wil echter niet altijd zeggen dat ze ook worden beschermd. Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en hebben geen juridische status. Alleen Rode lijstsoorten die ook in de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet zijn opgenomen, genieten een vorm van bescherming. In dit rapport is aangegeven of soorten op een Rode lijst staan.

2 FLORA EN FAUNA OP DE LOCATIE

2.1 TERREINKARAKTERISTIEK

Het plangebied bestaat uit een braakliggend terrein van ongeveer 1500 m² in het centrum van Nieuw-Dordrecht. Op het perceel hebben enkele gebouwen gestaan, maar deze zijn inmiddels verwijderd. Hetzelfde geldt voor de bestrating. Op het terrein zijn een paar bomen aanwezig langs de Herenstreek. Oppervlaktewater ontbreekt in het gebied.

Figuur 2: Impressie van het plangebied.

2.2 FLORA EN VEGETATIE

Het plangebied bestaat een korte grazige vegetatie, waarin algemene grassen zoals Rood zwenkgras, Gewoon Struisgras en Engels raaigras domineren. Tussen de grassen zijn enkele algemene kruiden aangetroffen zoals Gewone Hoornbloem en Madelief. Alleen langs de Herenstreek is opgaande beplanting aanwezig. Hier staat een lage heg van Beuk en er groeit een achttal jonge Esdoorns. Beschermde flora is niet aangetroffen.

Doordat het veldbezoek in de winter en dus buiten het groeiseizoen is gebracht zijn er zeker soorten gemist. Dit heeft echter niet geleid tot het missen van juridisch zwaarder beschermde soorten. Gezien de terreinkenmerken kan beschermde flora worden uitgesloten.

2.3 FAUNA

Op basis van het aangetroffen biotoop kan een aantal beschermde diersoorten in het onderzoeksgebied voorkomen. Hieronder wordt de verwachte aanwezige fauna per soortgroep beschreven.

2.3.1 VOGELS

Omdat het veldbezoek buiten het broedseizoen werd gebracht zijn geen broedvogels in het plangebied aangetroffen. Er is zeer weinig broedgelegenheid in het plangebied aanwezig. De heg van beuken is niet geschikt voor broedvogels om in te broeden, omdat deze te laag is. De enige geschikte locatie binnen het plangebied voor broedvogels is de aanplant van Esdoorns langs de Herenstreek. Het is waarschijnlijk dat hier enkele vogels in broeden. Voor holenbroeders zijn de bomen echter nog te jong. Het gaat hierbij uitsluitend om zeer algemene soorten, zoals Merel, Houtduif, Vink en Zanglijster. Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats zijn niet in het plangebied aanwezig.

2.3.2 ZOOGDIEREN

Als verblijfplaats voor zoogdieren is het plangebied in weinig geschikt. Sporen die duiden op het voorkomen van verblijfplaatsen van zoogdieren zijn niet in het gebied aangetroffen. Voor de meeste soorten is te weinig dekking aanwezig en daarnaast wordt het plangebied te veel verstoord vanwege de ligging in het centrum van het dorp. Het plangebied is mogelijk geschikt voor zeer algemene soorten zoals Bosmuis. De Bosmuis geniet, net als de meeste andere zoogdieren, een lichte bescherming in de Flora- en faunawet. Verblijfplaatsen van zoogdieren met een zwaarder beschermingsregime zoals vleermuizen zijn niet in het plangebied aanwezig.

2.3.3 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN

Er is geen water in het plangebied aanwezig, waardoor het voorkomen van amfibieën en vissen kunnen worden uitgesloten. Ook voor beschermde reptielen is in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig.

2.3.4 OVERIGE FAUNA

Overige soorten zoals beschermde vlinders en libellen worden niet verwacht, hiervoor is geen geschikt biotoop aanwezig.

3 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET

3.1 SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN

Onderstaande tabel geeft voor de aangetroffen en mogelijk aanwezige beschermde soorten het beschermingsregime aan. De tabel geeft alleen de soorten weer die mogelijk worden geschaad door de werkzaamheden. Voor schade aan soorten uit de eerste categorie geldt een algehele vrijstelling. Voor de soorten uit de tweede en derde categorie dient over het algemeen ontheffing te worden aangevraagd. In § 3.4 wordt dit nader uitgewerkt.

Soortgroep	Soort	Type waarneming	Tab1	Tab2	Tab3
Zoogdieren	Bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i>	A	X		
Vogels	Alle broedvogels	A			X

Tabel 1: Overzicht van waargenomen of waarschijnlijk in het plangebied voorkomende beschermde fauna. Type waarneming: A=waarschijnlijk aanwezig, B=sporen/holen/nesten aanwezig, C=zichtwaarneming, D=mogelijk aanwezig, nader onderzoek noodzakelijk. Tabel 1=algemene maar beschermde soorten, Tabel 2=overige soorten, Tabel 3=strikt beschermde soorten (zie § 1.3).

3.2 GEVOLGEN VAN DE INGREEP

Bij een beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet zijn in de eerste plaats vaste verblijfplaatsen en groeiplaatsen van belang. Daaronder valt ook de functionele leefomgeving die nodig is om te overleven, zoals foerageergebied.

De werkzaamheden kunnen leiden tot het verdwijnen van leefgebied en verblijfplaatsen van de licht beschermde Bosmuis, die mogelijk in het plangebied voorkomt. De negatieve effecten zullen echter niet leiden tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft een algemene soort waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Alleen werkzaamheden in de strook met bomen langs de Herenstreek zullen leiden tot de vernietiging of versterking van broedvogels, die vooral gedurende het broedseizoen een strikte bescherming genieten.

3.3 MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Mitigerende maatregelen zijn aan de orde bij broedvogels. Vanwege het waarschijnlijke voorkomen van broedvogels in de Esdoorns aan de Herenstreek zullen deze bomen buiten het broedseizoen gekapt moeten worden. Het broedseizoen omvat globaal de periode half maart tot en met half juli.

Voor schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet (tabel 1 soorten) hoeft niet te worden gemitigeerd of gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet, zie § 1.3). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen. Met het afmaaien van de vegetatie enkele dagen voorafgaande aan de werkzaamheden wordt invulling gegeven aan de zorgplicht.

3.4 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

Vanwege het voorkomen van enkele broedvogels in het plangebied moeten werkzaamheden zoals het verwijderen van bomen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Alle andere in het plangebied gevonden soorten zijn licht beschermd of niet beschermd in de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten niet te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht (zie § 1.3

en § 3.3) is dan wel van kracht. Invulling aan de zorgplicht kan worden gegeven door het gebied enkele dagen voorafgaande aan de werkzaamheden kort af te maaien, zodat dieren de kans krijgen elders geschikt leefgebied te vinden.

maart 2010

Vormgeving:
Joop Striker, Assen